

średnio Ministrowi Rolnictwa, Leśnictwa i Gospodarki Żywnościowej;

- utrzymania dotychczasowego sposobu finansowania działalności parków narodowych ze środków budżetu centralnego;
- racjonalnego uregulowania sprawy współpracy wzajemnej parków narodowych i jednostek organizacyjnych Lasów Państwowych.

Zasługuje na podkreślenie, że oparcie na powyższych zasadach zarządzania parkami narodowymi w naszym kraju było postulatem od dawna wysuwany przez Państwową Radę Ochrony Przyrody.

Utworzenie przez Ministra Rolnictwa, Leśnictwa i Gospodarki Żywnościowej Krajowego Zarządu Parków Narodowych nastąpiło w uzgodnieniu z Ministrem Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych.

Krajowemu Zarządowi Parków Narodowych życzymy pomyślnych wyników pracy i jak największych osiągnięć.

Tadeusz Szczęsny

ZJAZDY, KONFERENCJE, SESJE, POSIEDZENIA

Sesja naukowa poświęcona prof. Adamowi Wodziczce (1887—1948) jego ideom, pracy naukowej i działalności w ochronie przyrody

Pod takim hasłem odbyła się w Poznaniu w dniach 11—12 października 1988 r. interesująca sesja połączona z całodzienną wycieczką, zorganizowana przez Uniwersytet Poznański im. A. Mickiewicza oraz Instytut Historii Nauki, Oświaty i Techniki PAN w Warszawie. Okazją do ogólnopolskiego spotkania przyrodników była setna rocznica urodzin i czterdziesta rocznica śmierci profesora Adama Wodziczki, twórcy poznańskiej szkoły ochrony przyrody i pioniera nowoczesnych koncepcji ochrony i kształtowania środowiska. W westybulu Małej Auli zorganizowano skromną wystawę: fotografii, fotokopii dokumentów i wyboru najważniejszych publikacji z różnych dziedzin biologii (anatomia z fizjologią roślin, florystyka, palinologia, ochrona przyrody), którymi zajmował się prof. Adam Wodziczko.

Pierwsza, przedpołudniowa część sesji odbyła się w tzw. Małej Auli Collegium Minus Uniwersytetu, gdzie jej otwarcia dokonał prorektor prof. dr hab. Waldemar Zukowski. Następnie odczytano list od prof. dr hab. Józefa Babicza, kierownika Zakładu Historii Nauk Przyrodniczych IHNOiT PAN z Warszawy. Z kolei przedstawiono następujące referaty: doc. dr hab. Zdzisław Bogucki: *Adam Wodziczko, Profesor Uniwersytetu Poznańskiego*, prof. dr Sergiusz Ria-

Ryc. 1. Uczestnicy sesji naukowej poświęconej pamięci prof. dr Adama Wodiczki, która odbyła się w dniach 11–12. 10. 1988 r. — The participants of the scientific session dedicated to the memory of Professor Dr. Adam Wodiczko, which was held on October 11–12, 1988. Fot. J. Poprawski

binin: *Poglądy Adama Wodźniczki na ochronę przyrody dziś — archiwalia czy niewykorzystane zasoby?*, mgr Wanda Grębecka: *Poglądy Adama Wodźniczki na tle nauki o ochronie przyrody czasów międzywojennych*, dr hab. Andrzej Dzieczkowski: *Seminarium Biocenoptyki i Ochrony Przyrody Profesora Wodźniczki kuźnią myśli fizjotaktycznej*.

Druga popołudniowa część sesji odbyła się w audytorium im. J. Pączoskiego i trwała do późnych godzin wieczornych. Wygłoszono dalsze następujące referaty: doc. dr hab. Stanisław Balcerkiewicz: *Krajobrazowe koncepcje Adama Wodźniczki w kontekście współczesnych badań przyrodniczych*, mgr inż. Bernard Lisiak: *Układy wielkopowierzchniowe zieleni miejskiej Adama Wodźniczki*, dr Bogdan Jakowia k: *Zastugi Adama Wodźniczki dla geografii roślin*, prof. dr hab. Kazimierz Tobolski (odczytano w zastępstwie): *Professor A. Wodźniczko jako propagator badań palinologicznych w Polsce północno-zachodniej*, doc. dr hab. Eligiusz Czosnowski: *Osiągnięcia profesora Adama Wodźniczki w dziedzinie anatomii i fizjologii roślin*, doc. dr hab. Zdzisława Wójcik: *Adam Wodźniczko jako nauczyciel i propagator ochrony przyrody*.

Po referatach odbyła się dyskusja, w trakcie której jedną z ważniejszych spraw, jakie przedstawiono, była potrzeba wydania tomu prac wybranych Adama Wodźniczki, głównie z zakresu ochrony przyrody, (tymczasowy komitet wydawniczy: Z. Wójcik, W. Grębecka, A. Dzieczkowski).

W drugim dniu sesji odbyła się wycieczka dwoma autokarami „szlakiem Adama Wodźniczki”. Rozpoczęto ją od złożenia wiązanek kwiatów na mogile Adama Wodźniczki na Cmentarzu Jeżyckim; homagium wygłosił prof. dr Jan Rafalski. Następnie zajechano nad sztuczne jezioro Rusalka, stanowiące centralny element tzw. Gołęcińskiego Klina Zieleni Poznania. Tutaj mgr inż. B. Lisiak przedstawił historię jego powstania, jako jeden z wykonawców planów kształtowania terenów w myśl koncepcji wysuniętych w okresie międzywojennym przez prof. A. Wodźniczkę. Dalsza trasa wiodła przez nowoczesne osiedla północno-zachodniej części miasta do powstałego w 1968 r. śródmiejskiego parku im. Adama Wodźniczki nad Bogdanką, leżącego na przedłużeniu wspomnianego, zachodniego Klina Zieleni. Dalej, z okien autokaru obejrzano: północny, Naramowicki Klin Zieleni z doliną przelomową Warty i wschodni, Maltański Klin Zieleni z drugim sztucznym jeziorzem Maltańskim, obecnie pogłębianym na międzynarodowe regaty wioślarskie. Opuszczono miasto jadąc ku południowi. Zatrzymano się we wsi Rogalinek, gdzie znajduje się Szkoła Podstawowa im. Prof. Adama Wodźniczki, posiadająca, w „kąciku pamięci” patrona, szereg pamiątek ofiarowanych przez jego córkę (fotografie, świadectwa szkolne). Następnie podjechano do pobliskiego Rogalina, gdzie uczestnicy mieli

możność zobaczyć w dolinie nadwarciańskiej słynną dąbrowę z wiekowymi dębami rogałińskimi. Tutaj dr hab. A. Dzieczkowski przedstawił historię zabiegów inwentaryzacyjnych i konserwatorskich ginących drzew, które zainicjował w okresie międzywojennym A. Wodziczko, dążący do utworzenia tu wielkiego rezerwatu; projekt dotychczas nie został zrealizowany. W trakcie dyskusji wymieniono poglądy dotyczące sposobów ratowania ginącej dąbrowy.

W dalszej drodze, ponownie w Rogalinie, zatrzymano się na obiad w oryginalnej restauracji-palmiarni urządzonej w wielkiej oranżerii. Ostatnim etapem wycieczki był pobliski Wielkopolski Park Narodowy, o którego prawne zabezpieczenie A. Wodziczko zabiegał przez całe życie. Tutaj w Osowej Górze, po przejściu jednego z fragmentów szlaku turystycznego, pod głazem narzutowym im. A. Wodziczki upamiętniającym miejsce symbolicznego otwarcia tego Parku w 1933 r., przedstawiono krótko historię zabiegów i dzisiejsze problemy istnienia tego Parku. Po obejrzeniu „żrenicy WPN-u” Jeziora Kociołek, część uczestników odjechała do Poznania, natomiast drugi autokar zawiózł gości do centrum Parku. Tam zwiedzono najcenniejszy ścisły rezerwat przyrody „Grabina im. A. Wodziczki”, a następnie „Głaz Leśników 1000-lecia Państwa Polskiego” i śródleśną powierzchnię badawczą Zakładu Ekologii Roślin i Ochrony Środowiska UAM, na której prowadzone są obserwacje związane z sukcesją roślinności na poletku dawnej szkółki leśnej. Wycieczka powróciła do Poznania o zmroku. W niezwykle bogatej w treści i interesującej sesji wzięło udział ponad 70 osób, głównie naukowców z całego kraju, a także najbliższa rodzina prof. A. Wodziczki: córka lekarz med. Ewa Orłow i siostrzeniec mgr Tadeusz Dedio. Pomimo upływu niemal półwiecza, idee prof. Adama Wodziczki są nadal żywe i ogromnie aktualne, szczególnie w obecnym okresie narastającej nad krajem groźby zagłady ekologicznej.

Andrzej Dzieczkowski

Z działalności Państwowej Rady Ochrony Przyrody

W dniu 16 września 1988 r. obradowała, pod przewodnictwem doc. dra hab. Waldemara Pilarzkiego, Podkomisja d.s. Żubra Komisji Ochrony Zwierząt Państwowej Rady Ochrony Przyrody.

Rozpatrywano następujące wnioski:

- wniosek Centrali Handlu Zagranicznego „Animex” w sprawie wykorzystania możliwości eksportu żywych żubrów z Puszczy Białowieskiej do Hiszpanii w ilości 50—100 sztuk;
- wniosek Inspektoratu Gospodarki Łowieckiej i Rybackiej Minister-